RAHOITUSMUODOT YRITYKSILLE

Webinaari: Ajankohtaista yritysten rahoitusmahdollisuuksista

19.1.2022

FCG

Sisältö

Mitä rahoitusmahdollisuuksia on juuri nyt tarjolla yrityksille?
Mitkä asiat painottuvat?
Yksin vai yhdessä?
Riittääkö kotimaa?

Big picture

Rahoitusmahdollisuuksia yrityksille

Vinkkejä

Linkkejä

FCG

Big picture

Lähtökohdat

- Tällä hetkellä korostuvat etenkin **vähähiilisyys, vihreä siirtymä ja digitaalisuus (”digivihreä kaksoissiirtymä”)**
- Eri lähteiden hyödynnettävyys riippuu paljolti myös kunnianhimon ja innovatiivisuuden tasosta.
- Kansainvälisiä EU-instrumentteja kannattaa hyödyntää etenkin silloin, kun tavoitetaso on korkealla.

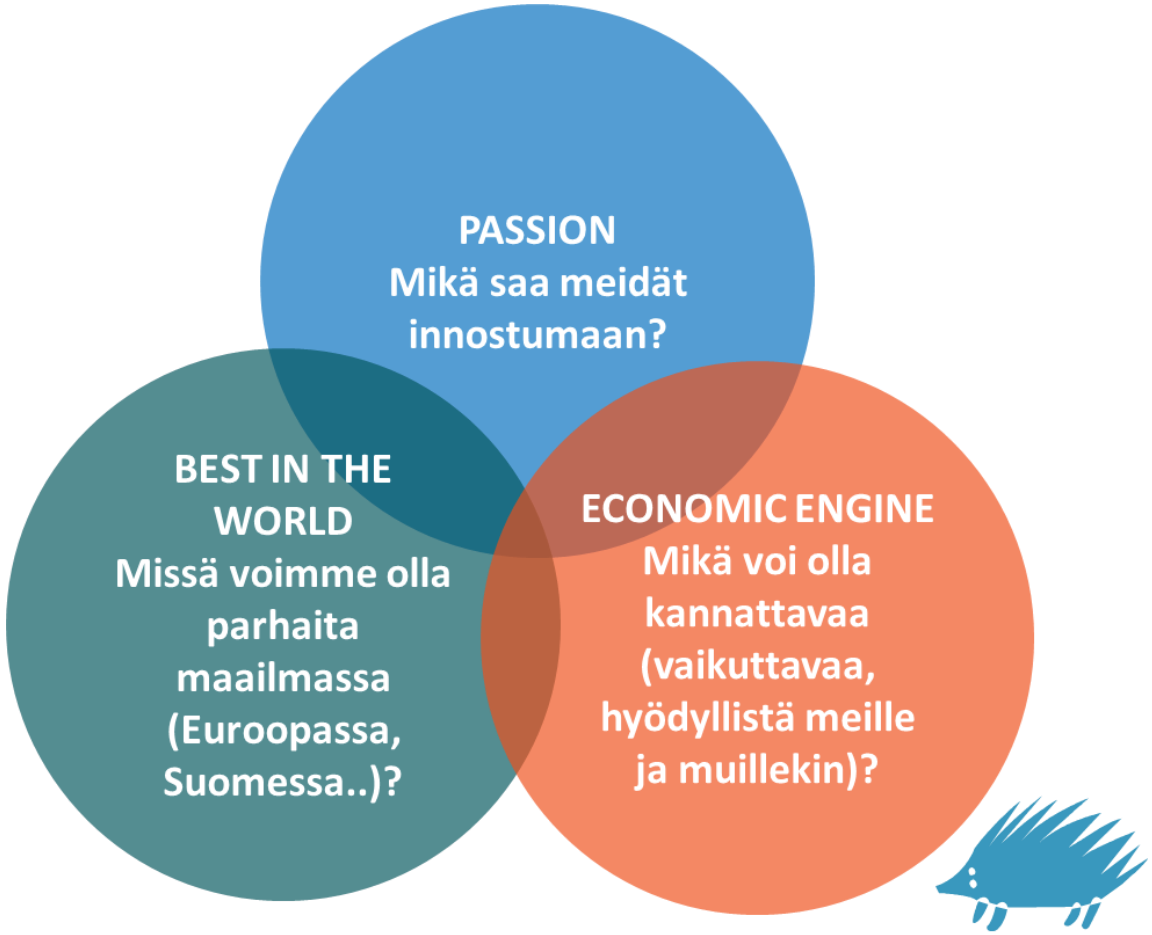

Soveltaen: Jim Collins: Good to Great, Hedgehog Concept

Green Deal määrittää suunnan

- EU:n rahoitusohjelmissa (monivuotinen rahoituskehys) ja elvytyspaketissa (NextGenerationEU) korostuvat erityisesti **vähähiilisyys** sekä **vihreä siirtymä** ja **digitaalisuus**.
  - 30 % rahoituksesta osoitetaan vihreisiin investointeihin
- Isona nimittäjänä on **Green Deal**, Euroopan vihreän kehityksen ohjelma ja strategia.
  - Tavoitteena on tehdä EU:sta ilmastoneutraali vuoteen 2050 mennessä.
- Green Deal **vaikuttaa läpileikkaavasti kaikkeen EU-rahoitukseen** sekä meillä Suomessa että kansainvälisellä tasolla.
  - **Painotukset heijastuvat myös kotimaisiin rahoitusinstrumentteihin.**

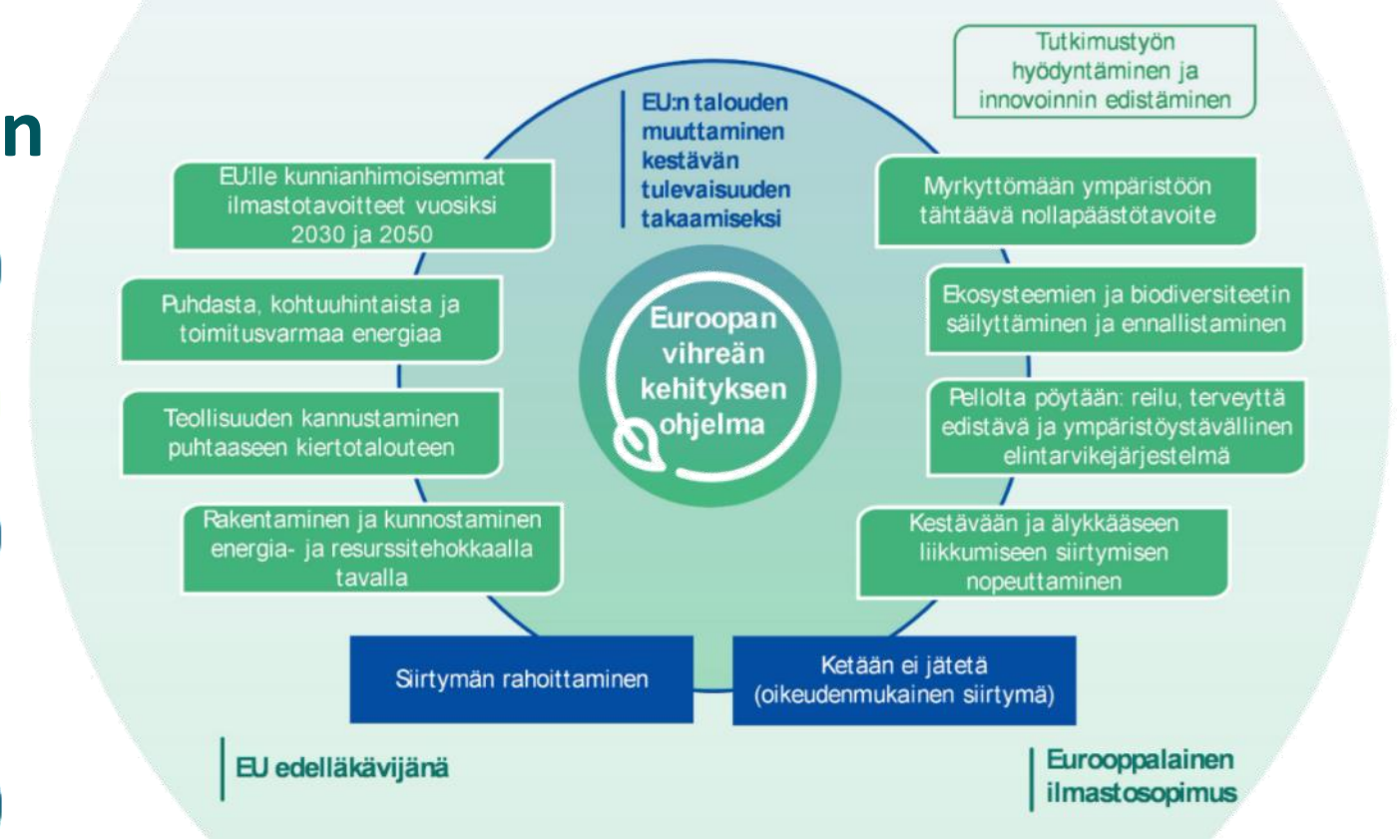

Keskeisiä teemoja:

- **puhdas, edullinen ja toimitusvarma energia**
- **teollisuuden kannustaminen puhtaaseen kiertotalouteen**
- **energia- ja resurssitehokas rakentaminen ja kunnostaminen**
- **myrkytön ympäristö**
- **ekosysteemien ja biodiversiteetin säilyttäminen ja ennallistaminen**
- **reilu, terveyttä edistävä ja ympäristöystävällinen elintarvikejärjestelmä (Farm to Fork -strategia)**
- **kestävä ja älykäs liikkuminen**

https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_fi

Lähteet: TEM, Euroopan komissio

Lähde: TEM

Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRF)

- Ohjelmalla toteutetaan EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) tavoitteet
- Keskeisenä osana on vihreän siirtymän ja energiasektorin murroksen vauhdittaminen innovatiivisin ratkaisuin ja uuden teknologian avulla.
  - Ohjelmasta vähintään 50 % kohdistetaan vihreän siirtymän investointi- ja uudistuskokonaisuuksiin.

Pilarit ja toimenpidekokonaisuudet

Suomen kestävän kasvun ohjelman pilarit ja rahoituksen kohdentuminen:

- Pilari 1: Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta ja hiilineutraalia hyvinvointiyhteiskuntaa (yht. 822 me)
- Pilari 2: Digitalisaation ja datatalouden avulla vahvistetaan tuottavuutta ja tuodaan palvelut kaikkien saataville (yht. 217 me)
- Pilari 3: Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestävän kasvun vauhdittamiseksi (yht. 636 me)
- Pilari 4: Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen (yht. 400 me)

RRF-asetuksen vihreää siirtymää ja digitalisaatiota koskevien tavoitteiden täyttyminen:
Vihreä siirtymä: 50 %, digitalisaatio: 26 %

”EU-rahoitusta”

- Yritykset tukikelpoisia
- Ei koske Päijät-Hämettä

GREEN DEAL

KANSALLISELLA TASOLLA JAETTAVA RAHOITUS
- Rakennerahastot (EAKR, JTF, ESR+) –> ELY, Business Finland, maakuntaliitot
- Maaseuturahasto -> ELY, Leaderit
- Kalatalousrahasto (EMKR) -> ELY, Leaderit

ALUEELLISEN YHTEISTYÖN OHJELMAT (EAY)
- Koko Suomea koskevat
  - Interreg Baltic Sea Region
  - Interreg Europe
  - Interact
  - Urbact (●)
  - Espon
- Tietyt ohjelma-alueet
  - Interreg Central Baltic
  - Interreg Aurora (<- Botnia-Atlantica + Nord)
  - Northern Periphery and Arctic (NPA)

TEMAATTISIA ERILLISOHJELMIA (”BRYSSEL”)
- Horizon Europe (TKI)
- Erasmus+ (koulutus, nuorisoala, urheilu)
- Creative Europe (kulttuuri, media)
- Digital Europe
- Life (ympäristö, luonnonsuojelu, ilmastotoimet)
- EU4Health
- Connecting Europe Facility (CEF)
- Single Market Programme (<- Cosme)
- Europe for Citizens
- The European Solidarity Corps jne.

ULKORAJAYHTEISTYÖN OHJELMAT
- Kaakkois-Suomi-Venäjä CBC
- Karelia
- Kolarctic

INTERNATIONAL CO-OPERATION, EXTERNAL AID
Kansainväliset kehitysrahoituslaitokset ja –pankit, EU:n ulkoisen avun instrumentit (UN, EBRD, EIB, EU Trust Funds, NIB, Nefco…)

RAHASTOJA, BUDJETTI-LINJOJA, ALOITTEITA JA PILOTTEJA
- Invest EU (<- ESIR)
- Euroopan vihreän kehityksen investointiohjelma (Kestävä Eurooppa)
- Innovation Fund
- Interregional Innovation Investment (I3) Initiative
- EIT (European Institute of Innovation & Technology)
- Joint Technology Initiatives (JTI)
- European Urban Initiative
- UIA 2.0 (Urban Innovative Actions) (●)
- jne….

Julkisen yritysrahoituksen iso kuva (ne keskeisimmät)

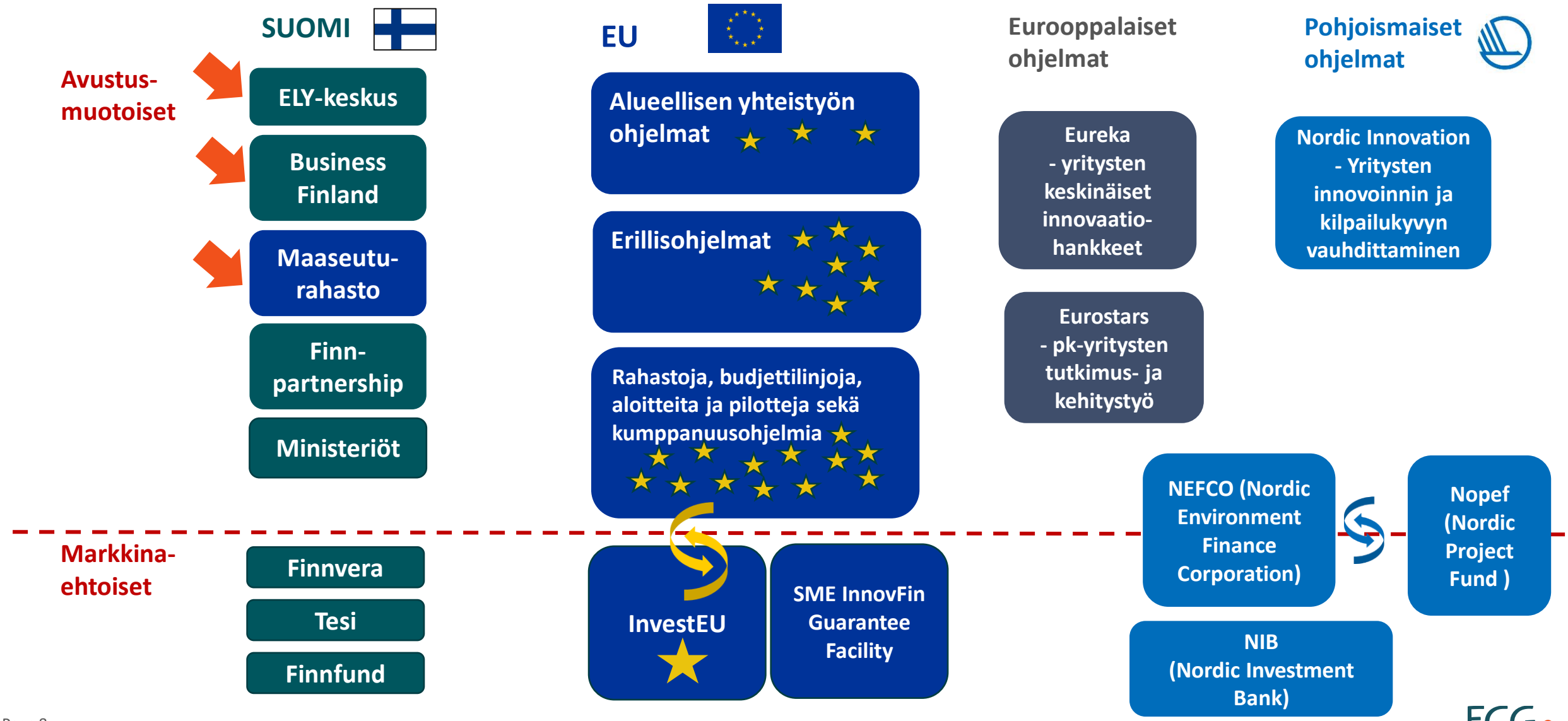

Rahoitusmahdollisuuksia yrityksille

Esimerkkejä:

1. Koronaelvytys
2. ”Normaali” kansallinen yritysrahoitus
3. EU

Hyvä tietää

Euroopan unionin rahoittama – NextGenerationEU

”Normaali” yritysrahoitus

- ELY-keskus*, Business Finland, Finnpartnership: jatkuva haku
- ELY-keskuksen kehittämisavustusta voivat hakea pk-yritykset (kehittämiseen ja investointeihin)
- Maaseuturahaston yritysrahoitusta voi hakea jatkuvasti, mutta päätöksiä tehdään jaksoittain
- Business Finlandin avustuksia voivat hakea kaikenkokoiset yritykset (Oy!), mutta midcap- ja suuryrityksillä rahoitus on lainapainotteista
- Business Finland ei rahoita investointeja

Suomen kestävän kasvun ohjelman rahoitusmahdollisuudet yrityksille

- Tulee EU:n elvytyspaketista (RRF, Suomen Kestävän kasvun ohjelma) lisämäärärahoina rahoittajille.
- Rahoitusta myöntävät organisaatiot - kuten työ- ja elinkeinoministeriö (TEM), Business Finland, ELY-keskukset ja Energiavirasto - tiedottavat hauista.
- Erilliset hakuajat
- Ensimmäiset rahoitushaut ovat käynnistyneet jo vuonna 2021, mutta suurin osa niistä toteutetaan vuosina 2022–2023.
- Haut koskevat muun muassa **energiajärjestelmän murrosta, teollisuuden energia- ja kiertotalousratkaisuja sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioinvestointeja**.
- Osassa hauista hakijana voi olla yritysten lisäksi tutkimusorganisaatioita sekä innovaatioinfrastruktuurien ja kokeiluympäristöjen osalta myös muita julkisia toimijoita.
- Useimmissa poikkeuksellisesti myös suuryritykset voivat olla avustusmuotoisen rahoituksen saajana.
- Kestävän kasvun ohjelmasta rahoitettavien hankkeiden tulee pääosin päättyä viimeistään joulukuussa 2025.

ELY-keskuksen kehittämisavustukseen tulossa mahdollisesti myös hakujaksoja

Avoinna olevia Business Finlandin elvytyshakuja:

https://www.businessfinland.fi/kampanjasivut/suomen-kestavan-kasvun-ohjelma

HAKU 04.03.2022

Energiainvestointitukien ensimmäinen haku

Kenelle: **yritykset ja yhteisöt kuten kunnat** (vain hankkeet tai hankkeen osat, jotka eivät käynnistyisi ilman tukea).

Rahoitettavat investoinnit:

1) Energiainfrastruktuuri-investoinnit
2) Investoinnit uuteen energiateknologiaan
3) Vähähiilinen vety sekä hiilidioksidin talteenotto ja hyödyntäminen
4) Teollisuuden prosessien suora sähköistäminen ja vähähiilistäminen

1. kierroksella tuetaan vain hankkeita, joiden kustannukset ylittävät 5 MEUR.

HAKU 31.03.2023

Kasvuyritysten vihreä siirtymä: innovaatiorahoitushaku

Kenelle: **startup- ja pk-yritykset**, jotka luovat ratkaisuja kestävän kehityksen edistämiseksi ja joilla on kykyä kasvaa kansainvälisillä markkinoilla.

Projektit voivat liittyä esim. **energiatehokkuuteen, ilmasto- ja ympäristöratkaisuihin, ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, uusiin energiaratkaisuihin tai kiertotalouteen**.

Rahoitusta myönnetään vuosina 2021-2023 yhteensä 20 MEUR. Haku on jatkuva, mutta ennen kesälomakautta 2022 myönnettävän rahoituksen osalta hakemus kannattaa jättää viimeistään 31.3.2022.

HAKU 31.03.2022

Akkuteollisuuden pilotointi-, demonstraatio- ja investointihankkeet

Kenelle: **Suomeen rekisteröidyt yritykset**.

Rahoitus on tarkoitettu Suomeen tehtäviin pilotointi-, demonstraatio- ja investointihankkeisiin.

Tavoitteena on edistää **akkuarvoketjun ja akkumateriaalien kierrätyksen** pilotointeja ja investointeja Suomessa.

Haku jakautuu kierrätyksen ja uudelleenkäytön investointihankkeisiin sekä akkuarvoketjun pilotointi- ja demonstraatiohankkeisiin ja ympäristönsuojelun EU:n normit ylittävän tason investointihankkeisiin.

HAKU 31.03.2022

Vähähiilinen rakennettu ympäristö -innovaatiorahoitushaku

Kenelle: **yritykset** (rahoitusmuotoina tutkimus-, kehitys-, ja pilotointi –rahoitus tai Co-innovation), **tutkimusorganisaatiot** (Co-innovation yhdessä yritysten kanssa), **julkisen palvelun tarjoajat** (innovatiiviset julkiset hankinnat -rahoitus).

Haun fokus: **rakennettu ympäristö ja rakentaminen** (mm. suunnittelu, kaavoitus, lupaprosessit, rakentaminen, rakennustuotteiden suunnittelu ja valmistus, rakennusperintö, talotekniset järjestelmät, kiinteistönpito, kiinteistöliiketoiminta ja isännöinti, liitokset infraan ja energiatehokkuuteen, palvelutuottajat)

FCG

Tulossa (tiedossa) olevia elvytyshakuja, esimerkkejä

Matkailualan kestävä ja digitaalinen kasvu

- **Teema:** Rahoitus kohdistuu matkailualan elpymiseksi vaadittavaan uudistamiseen ja kehittämiseen. Keskeistä on kilpailukyvyn vahvistaminen digitaalisten ratkaisujen, kestävien toimintatapojen ja asiakastuntemuksen avulla muuttuneilla kansainvälisillä matkailumarkkinoilla. Rahoitusta kohdistetaan myös vahvistamaan matkailuyritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyötä.
- **Aikataulu**: rahoitusta on mahdollista hakea keväällä 2022
- **Teeman ennakoitu kokonaisrahoitus:** 5 miljoonaa euroa
- **Rahoituksen myöntäjä:** Business Finland

Kasvun kiihdyttämisohjelma yritysten kansainvälistymisvalmiuksien kehittämiseen

- **Teema:** Rahoitushaku erityisesti pienille yrityksille kansainvälistymisvalmiuksien kehittämiseen, jotta yritykset pystyisivät paremmin vastaamaan koronan aiheuttamiin yritysten liiketoimintaympäristön muutoksiin sekä nouseviin liiketoimintamahdollisuuksiin. Rahoituksella edistetään erityisesti digitaalisen teknologian ja toimintatavan hyödyntämistä pienten yritysten liiketoiminnassa ja kansainvälistymistoimissa.
- **Aikataulu:** tarkentuu myöhemmin, vuosi 2022
- **Ensimmäiset rahoituspäätökset:** tarkentuu myöhemmin, vuosi 2022
- **Teeman ennakoitu kokonaisrahoitus:** 10 miljoonaa euroa
- **Rahoituksen myöntäjä:** ELY-keskukset

Liikennesähkön, biokaasun ja uusiutuvan vedyn julkisen jakelu- ja tankkausinfrastruktuurin tukeminen

- **Teema:** Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen tukemalla julkista liikennesähkön, biokaasun ja uusiutuvan vedyn jakelu- ja tankkausinfrastruktuuria.
- **Aikataulu:** tarjouskilpailu arvio kevät 2022
- **Ensimmäiset rahoituspäätökset:** arvio syksy 2022
- **Teeman ennakoitu kokonaisrahoitus:** 20 miljoonaa euroa
- **Rahoituksen myöntäjä**: Energiavirasto

Lähde (18.1.2022):
https://tem.fi/kestavan-kasvun-ohjelman-yritysrahoitushaut

Maaseudun mikro- ja pienyritysten elpymistuet

- Elpymistukea investointeihin voivat hakea mikro- ja pienyritykset (toiminimi, oy, ay, ky, osk) sekä maatilat, jotka harjoittavat maatalouden lisäksi muuta yritystoimintaa ko. tilan Y-tunnuksen alla.
  - Tukea ei myönnetä keskisuurille yrityksille eikä kaupunkialueilla sijaitseville yrityksille
- Avustuksen määrä (tukitasot samat riippumatta yrityksen sijainnista):
  - Maataloustuotteita jalostavat yritykset: 35 % investoinnin kustannuksista, muut maaseudun mikro- ja pienyritykset: 30 %
  - Uusi biokaasulaitos tai uusi biokaasun tuotantoyksikkö: 50 %
  - Yrityksen omistajanvaihdosten vauhditus maaseudulla: henkilö, joka valmistelee harvaan asutulla / ydinmaaseudulla sijaitsevan yrityksen hankintaa, voi saada vaihdoksen valmisteluun tarvittavaan asiantuntija-apuun 5 000–10 000 euron tuen
- Rajauksia
  - Investointi toteutetaan tukikelpoisella maaseutualueella
  - Tukea ei myönnetä käytettyjen koneiden ja laitteiden hankkimiseen

Elpymistuet ovat haettavissa vuoden 2022 loppuun saakka, mutta kannattaa toimia nopeasti – ne painottuvat alkuvuoteen 2022 ja varat jaetaan sitä mukaa kun hakemuksia tulee!

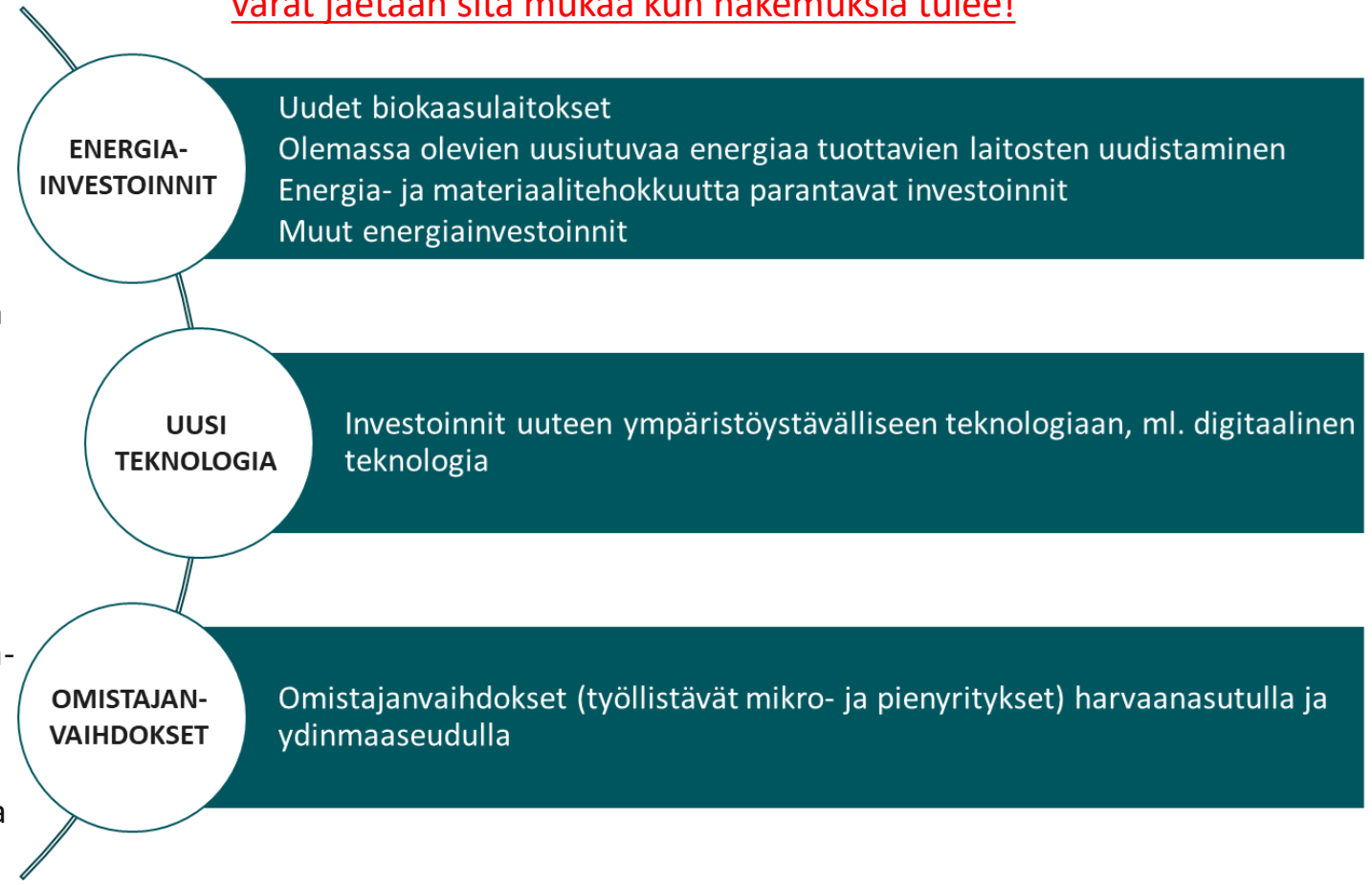

www.maaseutu.fi/elpymisrahoitus

FCG

ELY-keskuksen kehittämisavustus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

- Kenelle: kasvuhakuisille ja kansainvälistyville sekä aloittamisvaiheessa oleville, uusia kehittyviä toimialoja edustaville mikro- ja pk-yrityksille.

- Yrityksen kehittämisavustus **kehittämistoimenpiteisiin** (tuki max. 50 %)
  - Yrityksen liiketoimintaosaamisen, kansainvälistymisen, tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämistä, hankkeiden valmistelua sekä muuta yritystoiminnan merkittävää kehittämistä.
- Yrityksen kehittämisavustus **investointeihin** (tuki yrityksen koosta ja sijainnista riippuen 10-35 %, Päijät-Hämeessä keskimäärin 20 %)
  - Aineelliset investoinnit: maa-alueiden, rakennusten, koneiden, laitteiden ja kaluston hankinta.
  - Aineettomat investoinnit: tekniikan siirtoon liittyvien patenttioikeuksien, käyttölupien, taitotiedon ja patentoimattoman teknisen tietämyksen hankinta.

Rahoituksen haku 2021-2027!!

- Yrityksen kehittämisavustukseen on käytettävissä pääosin EU-ohjelmavaroja. EU-ohjelmakauden 2014–2020 rahoituksen haku on päättynyt 31.10.2021. Uuden ohjelmakauden 2021–2027 rahoituksen haun on tarkoitus käynnistyä tammikuun 2022 aikana.
- Huom. rahoituslinjaukset ovat vielä työn alla. Päivitetyistä kriteereistä ja sähköisestä hausta EURA2021-järjestelmässä kerrotaan rakennerahastot.fi-sivustolla haun avautuessa.
- Mahdollista, että jatkuvan haun sijaan tai rinnalle on tulossa hakujaksoja.

Avustuksen perusteena tulee olla yrityksen **normaalista toiminnasta poikkeava ja merkittävä**, hankkeenomainen kehittämisprojekti, joka parantaa yrityksen **pitkän aikavälin kilpailukykyä ja uudistumista**.

Mitä rahoittaa:
hankkeita, joilla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus yrityksen käynnistämiseen, laajentamiseen, innovaatiotoimintaan, osaamisen vahvistamiseen, kasvuun ja kansainvälistymiseen tai energia- ja materiaalitehokkuuteen.
Erityisenä painopisteenä kansainvälistyminen.

https://www.ely-keskus.fi/yrityksen-kehittamisavustus

FCG

Business Finlandin (BF) innovaatiorahoitus

BUSINESS FINLAND

- **Rahoitusta tutkimukseen ja tuotekehitykseen**
  - BF rahoittaa tutkimus- ja tuotekehitystyötä, joka parantaa yrityksen kilpailuetua, uudistaa tuotteita, palveluita ja liiketoimintamalleja sekä nopeuttaa innovaatioiden kaupallistamista.
  - Rahoituksella voi myös hankkia tietoa uusista kohdemarkkinoista, saada palautetta potentiaalisilta asiakkailta ja varmistaa uuden ratkaisun kysyntää.
  - BF arvioi aina, miten rahoitus vaikuttaa kasvutavoitteiden saavuttamiseen (**hanke toteutetaan nopeammin ja tavoitteet korkeammalla**).

- **Fokuksessa pienet ja keskisuuret yritykset**
  - Suurin osa rahoituksesta suunnataan pienille ja keskisuurille yrityksille.
  - Suurille yrityksille rahoitus on hyvä keino kehittää uusia liiketoiminta-avauksia ja kehittyä yhdessä pk-yritysten ja tutkimusorganisaatioiden kanssa.
  - Tutkimusorganisaatioiden ja julkisten toimijoiden tutkimus- ja kehitystyöllä on luotava edellytyksiä elinkeinoelämän kasvulle ja uudelle liiketoiminnalle.
  - Rahoitus on mahdollista Suomessa toimiville yrityksille.

Kasvu kansainvälisillä markkinoilla

Liiketoiminnan kehittäminen innovaatioiden avulla

Huom. Matkailu on lähtökohtaisesti vientiteollisuutta

Midcap- ja suuryritysten rahoitus on aina lainapainotteista. Mitä lähempänä kaupallistamista ollaan, sitä todennäköisemmin lainarahoitusta sovelletaan myös pk-yrityksiin.

FCG

Business Finlandin innovaatiorahoitus yrityksille

www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus

BUSINESS FINLAND

STARTUP-YRITYKSET	PK- JA MIDCAP-YRITYKSET	SUURET YRITYKSET
TUTKIMUS- JA KEHITYSRAHOITUS. Palveluiden, tuotteiden , prosessien ja liiketoimintamallien kehittäminen.	**TUTKIMUS- JA KEHITYSRAHOITUS**. Palveluiden, tuotteiden , prosessien ja liiketoimintamallien kehittäminen.	**TUTKIMUS, KEHITYS, PILOTOINTI**. Haastavat tutkimus- ja kehitysprojektit, joilla vaikutuksia yrityksen oman kilpailu-edun lisäksi yrityksen verkostoihin kuuluvien pk-yritysten osaamisen ja viennin kehitykseen.
NIY-RAHOITUS. Liiketoiminnan skaalaus vientimarkkinoilla ja liiketoiminnan kehittäminen kokonaisvaltaisesti.	**(CO-CREATION) ja CO-INNOVATION**. Tutkimuslaitosten ja yritysten yhteistyö.	**(CO-CREATION) ja CO-INNOVATION**. Tutkimuslaitosten ja yritysten yhteistyö.
INNOVAATIOSETELI. Uuden tiedon ja osaamisen ostaminen yritykseen.	**RAHOITUS KASVUMOOTTOREIDEN ORKESTROINTIIN**. Yritysvetoisen ekosysteemin innovaatioyhteistyön tavoitteellinen ja määrätietoiseen kehittäminen	**RAHOITUS KASVUMOOTTOREIDEN ORKESTROINTIIN**. Yritysvetoisen ekosysteemin innovaatioyhteistyön tavoitteellinen ja määrätietoiseen kehittäminen.
EXHIBITION EXPLORER. Kansainvälisille messuille osallistuminen.	**INTO**. Innovaatiotoimintaa vahvistavan asiantuntijapalvelun hankkiminen.	**VETURIYRITYSTEN JA EKOSYSTEEMIEN RAHOITUS.** Kansainvälisesti toimiville yritysverkostojen vetureille, jotka lisäävät merkittävästi TKI-toimintaansa Suomessa.
TALENT EXPLORER. Kansainvälistymisen osaajan hankkiminen yritykseen.	**INNOVAATIOSETELI**. Uuden tiedon ja osaamisen ostaminen yritykseen.	**ENERGIATUKI**. Investointi- ja selvityshankkeet /+TEM.
MARKET EXPLORER. Markkinaselvityksen tekeminen.	**EXHIBITION EXPLORER**. Kansainvälisille messuille osallistuminen.	**MATERIAALIKATSELMUS**. Materiaalihävikin selvittäminen.
GROUP EXPLORER. Vientimarkkinoiden mahdollisuuksien selvittäminen toisten yritysten kanssa.	**TALENT EXPLORER**. Kansainvälistymisen osaajan hankkiminen yritykseen.	
TEMPO. Vientimarkkinoilla kasvamisen valmistelu.	**MARKET EXPLORER**. Markkinaselvityksen tekeminen.	
	GROUP EXPLORER. Vientimarkkinoiden mahdollisuuksien selvittäminen toisten yritysten kanssa.	
	TEMPO. Vientimarkkinoilla kasvamisen valmistelu.	
	ENERGIATUKI. Investointi- ja selvityshankkeet /+TEM.	
	MATERIAALIKATSELMUS. Materiaalihävikin selvittäminen.	
	AUDIOVISUAALISEN ALAN TUOTANTOKANNUSTIN. Suomessa toteutetun tuotannon kustannusten hyvittäminen.	

STARTUP-YRITYKSET
- Nuoria, nopeaan kansainväliseen kasvuun tähtääviä pk-yrityksiä (pääsääntöisesti alle 5-vuotiaita)

+ Kiertotalouden investointiavustus, jota tällä hetkellä voi hakea osana elvytyshakuja (RRF): ***https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/kiertotalouden-investointiavustus***

PK-YRITYKSET
- Alle 250 työntekijää
- Liikevaihto 50 MEUR tai taseen loppusumma enintään 43 MEUR

MIDCAP-YRITYKSET
- Suuria yrityksiä, joiden liikevaihto on enintään 300 MEUR

Yhteistyöhankkeita

FCG

Business Finlandin valituista instrumenteista tarkemmin

PK- JA MIDCAP-YRITYKSET	Kenelle erityisesti	Avustusprosentti ja -maksimi (EUR)
TUTKIMUS- JA KEHITYSRAHOITUS. Palveluiden, tuotteiden , prosessien ja liiketoimintamallien kehittäminen.	Merkittävää kasvua vientimarkkinoilta tavoitteleville pk- ja midcap-yrityksille (pk-yritykset, joilla on kykyä ja halua kasvaa vientimarkkinoille sekä midcap-yritysten haastavat ja uudistavat TKI-projektit, jotka johtavat kansainväliseen kasvuun).	Avustus max. 50 % (ei euromääräistä ylärajaa), midcap yrityksille max. 40 %. Myös laina 50% (perustellusti 70 %). Lainaa mahdollista saada 30 % ennakkona.
CO-CREATION ja CO-INNOVATION. Tutkimuslaitosten ja yritysten yhteistyö.	Co-creation tutkimuslaitoksille hankkeen valmisteluun. Co-innovation yhteis-hankkeisiin; etusijalla pk- ja midcap-yritysten kasvua ja kansainvälistymistä tukevat projektit, mukana voi olla myös suuria yrityksiä (+ startupeja perustellusti).	Yrityksille kuten yllä. Tutkimuslaitoksille tyypillisesti 70 %.
INTO. Innovaatiotoimintaa vahvistavan asiantuntijapalvelun hankkiminen.	Startup- ja pk-yrityksille. Voi käyttää myös IPR-teollisoikeuksien suojaamiseen tai väliaikaisen asiantuntijan palkkaamiseen tutkimusorganisaatiosta tai suuresta yrityksestä.	50 % (avustus min. 15 000, max. 200 000 EUR)
INNOVAATIOSETELI. Uuden tiedon ja osaamisen ostaminen yritykseen.	Yrityksille, joilla on uusi tuote- tai palveluidea, jolla on potentiaalia kansainväliseen kasvuun ja jonka eteenpäin viemiseksi yritys tarvitsee ulkopuolista osaamista.	5 000 EUR (100% ostettujen palvelujen alvittomasta määrästä, maksetaan suoraan yritykselle)
EXHIBITION EXPLORER. Kansainvälisille messuille osallistuminen.	Pk- ja midcap-yrityksille, jotka osallistuvat kansainvälisille B2B-messuille ulkomailla. Edellytys: vähintään neljä kotimaista pk- tai midcap-yritystä hakee rahoitusta samoille messuille. Em. yritysryhmästä vähintään puolet oltava pk-yrityksiä.	Avustus max. 50 % (midcapit 40 %) /30 000 EUR ja min. 500 EUR per yritys
TALENT EXPLORER. Kansainvälistymisen osaajan hankkiminen yritykseen.	Yrityksellä oltava vähintään 2 henkilön sitoutunut Suomessa työskentelevä tiimi. Asiantuntijan pitää työskennellä Suomesta käsin ja hänellä pitää olla kansainvälistä osaamista tai tavoittelemasi kohdemarkkinan tuntemusta.	Avustus max. 50 % /20 000 EUR asiantuntijan palkka-kustannuksista sivukuluineen + mahdollisista matkoista (max. 12 kk). Muut kustannukset, esim. matkat, max. 20 % palkkojen kokonaismäärästä.
MARKET EXPLORER. Markkinaselvityksen tekeminen	Pk- ja midcap-yrityksille, jotka ovat etsimässä tuotteelleen, palvelulleen tai liiketoimintamallilleen uusia markkinoita ulkomailta.	Avustus max. 50 % /5000–10 000 EUR. Asiantuntija-palvelujen kustannuksiin + muita kuluja max. 20 % ostopalvelujen määrästä.
GROUP EXPLORER. Vientimarkkinoiden mahdollisuuksien selvittäminen toisten yritysten kanssa.	3-10 yrityksen ryhmille (vähintään puolet pk-yrityksiä). Suositeltu kestoaika enintään 1 vuosi.	Avustus max. 50 % (midcapit ja suuret max. 40 %) /2 500 EUR ja 20 000 EUR per yritys. Midcap-yritykset luokitellaan Group Explorer -rahoituksen osalta suuriksi yrityksiksi.
TEMPO. Vientimarkkinoilla kasvamisen valmistelu.	Startup-, pk- ja midcap-yrityksille, jotka haluavat kasvaa kansainvälisillä markkinoilla	75 % (avustus max. 50 000 EUR). Pk-yrityksille 70 % rahoituspäätöksen jälkeen, loput loppuraportin yhteydessä)

Business Finland -esimerkki: Energiatuki

- Mitä rahoittaa: **selvitys- ja investointihankkeita**, jotka edistävät
  - uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä
  - energiansäästöä tai energian tuotannon tai käytön tehostamista
  - muutoin energiajärjestelmän muuttumista vähähiiliseksi
- Tuen myöntämisessä etusijalla ovat uuden teknologian hankkeet. Myös tavanomaisen teknologian hankkeita voidaan tukea harkitusti.
- Kaikki energiatukihakemukset jätetään Business Finlandiin riippumatta hankkeen koosta. Haku on toistaiseksi jatkuva.
  - Tuen myöntää Business Finland hankkeissa, joiden hyväksyttävät kustannukset ovat enintään 5 milj. EUR ja uuden teknologian hankkeissa, joiden hyväksyttävät kustannukset ovat enintään 1 milj. EUR. Tätä suuremmat investointituet myöntää TEM.
  - Investointikustannusten alaraja on 10000 EUR.
- Tukiprosentit vaihtelevat hanketyypin ja teknologian mukaan

Energiatukea voivat saada:
- kaiken kokoiset yritykset (myös suuryritykset), mukaan lukien ammatin- ja liikkeenharjoittajat sekä toiminimet
- yhteisöt, kuten kunnat, seurakunnat ja säätiöt

https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/energiatuki

Maaseudun yritysrahoitus (maaseuturahasto)

- Elpymisvarojen lisäksi normaalia maaseuturahoitusta voi hakea syyskaudelle asti siirtymäkauden 2021–2022 varoista. Uusi EU:n ohjelmakausi CAP27 alkaa vuoden 2023 alussa.
- Nyt haettavissa olevat yritystukimuodot ovat:
  - Perustamistuki
  - Investointituki
  - Investoinnin toteutettavuustutkimus
  - Yritysten yhteistyöhankkeet

YRITYSTEN YHTEISTYÖHANKKEET:
Yritysryhmän kehittämishankkeessa 3–10 yritystä kehittää yhdessä toimintaansa ja samalla voidaan kehittää kutakin yritystä myös yrityskohtaisilla toimenpiteillä (tuki 75 %).

Hakijan on toimittava maaseutualueella – maatilakytköstä ei vaadita.

Yritystukea haetaan ELY-keskukselta tai paikalliselta Leader-toimintaryhmältä. Hakija voi ottaa yhteyttä kumpaan tahansa toimijaan päästäkseen asiassa eteenpäin

Yrityksen investointitukea voidaan myöntää esimerkiksi tuotantotilojen rakentamiseen tai hankkimiseen sekä uusien koneiden tai tietokoneohjelmistojen hankkimiseen.
Tuen määrä on 20–35 % hyväksytyistä kustannuksista (Päijät-Hämeessä pääosin 20 %) .

Ennen investoinnin toteuttamista yritys voi saada tukea investoinnin toteutettavuustutkimukseen, jolla voidaan selvittää investoinnin toteuttamisen edellytyksiä ja vaihtoehtoja. Toteutettavuustutkimukseen myönnetty tuki ei edellytä investoinnin toteuttamista. Tuen määrä on 40–50 % hyväksytyistä kustannuksista.

www.ely-keskus.fi/maaseudun-yritysrahoitus

FCG

Finnpartnership-liikekumppanuustuki

- Suomalainen toimija voi hakea liikekumppanuustukea taloudellisesti kannattavaan liiketoimintaan, joka luo myönteisiä kehitysvaikutuksia kehitysmaissa.
- Liikekumppanuustuen hakija voi olla
  - Suomeen rekisteröity yritys (esim. oy, ay, ky, tmi), TAI
  - ulkomaille rekisteröity yritys, jolla on merkittävä linkki Suomeen omistuksen kautta
  - Suomeen rekisteröity julkinen liikelaitos tai julkisen liikelaitoksen periaatteella toimiva julkisen sektorin laitos
  - Suomessa toimiva tutkimuslaitos, yliopisto, osuuskunta, kauppakamari tai vastaava organisaatio
  - Suomeen rekisteröity kansalaisjärjestö tai yhdistys
  - edellä mainittujen toimijoiden yhteenliittymä eli konsortio.
- Tuen hakijan tulee olla hankkeen toteuttaja (esim. etabloituva yritys tai kehitysmaatuoja), jonka liiketoimintaan hanke oleellisesti kuuluu. Hakija ei voi olla hankkeessa ainoastaan konsultin roolissa.
- Tukea voidaan myöntää kehitysmaihin suuntautuvaan, pitkäaikaiseen, kaupalliseen yhteistyöhön tähtäävän ja kannattavan liiketoiminnan aloittamiseen (esim. selvitykset, pilotointi, koulutus).
- Tuettavilla hankkeilla tulee olla myönteisiä kehitysvaikutuksia kohdemaassa.
- Finnpartnership järjestää hakemustyöpajoja (Teams) kerran kuukaudessa.

https://finnpartnership.fi/fi/liikekumppanuustuki

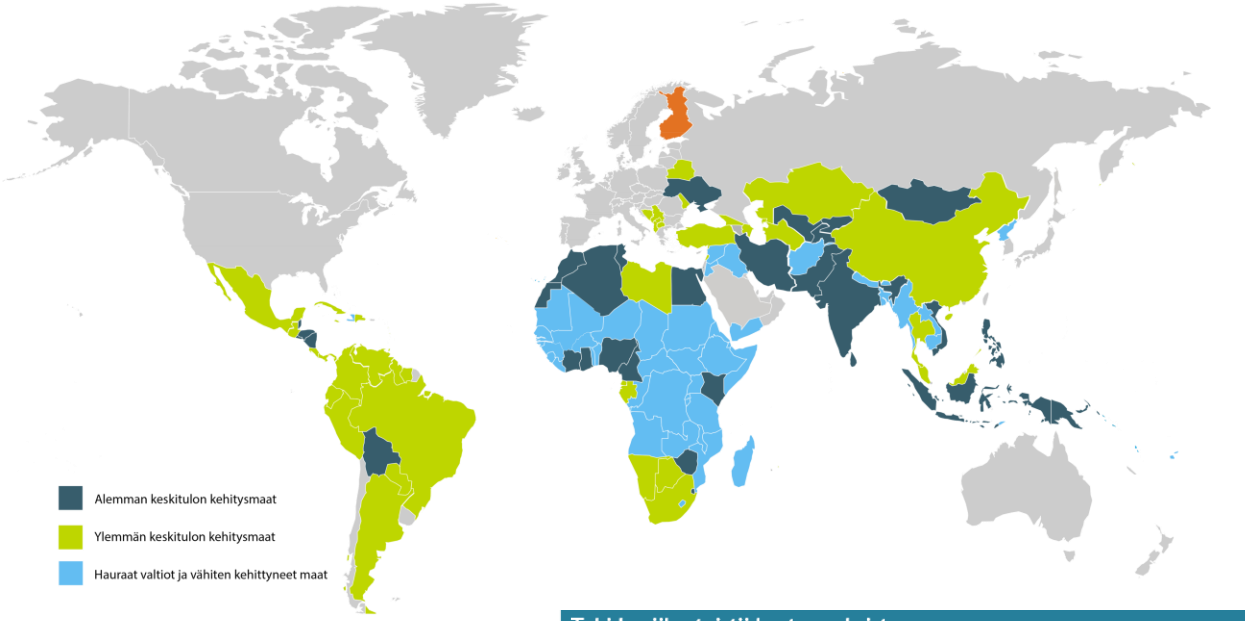

		Tuki hyväksytyistä kustannuksista		
Hanketyyppi	**Organisaation koko**	**Vähiten kehittyneet maat, muut alemman tulotason maat, erittäin hauraat valtiot ml. Jordania***	**Alemman keskitulotason kehitysmaa****	**Ylemmän keskitulotason kehitysmaa*****
Pitkäaikainen liikekumppanuus	Pk-yritykset, muut pienet ja keskisuuret toimijat	85 %	70 %	50 %
	Suuryritys	85 %	50 %	30 %
Pilotointi ODA-kelpoisen kv. järjestön kanssa	Pk-yritykset, muut pienet ja keskisuuret toimijat	85 %	70 %	50 %
	Suuryritys	85 %	50 %	30 %
Investointihankkeen toteutettavuus-suunnitelma	Pk-yritykset, muut pienet ja keskisuuret toimijat	50 %	50 %	-
	Suuryritys	30 %	30 %	-
Tukitoiminnot	Kansalaisjärjestöt, oppilaitokset, tutkimuslaitokset	85 %	85 %	85 %

Esimerkki EU:n alueyhteistyön ohjelmasta: Central Baltic

- Suomen, Ruotsin, Viron, Latvian ja Ahvenanmaan välinen alueyhteistyön ohjelma
- **Kuka voi hakea?**
  - Hankekonsortiot, jotka muodostuvat julkisyhteisöistä, kansalaisjärjestöistä ja yksityisen sektorin toimijoista, mukaan lukien koulutus- ja tutkimuslaitokset, elinkeinoyhtiöt ja **yritykset, jotka sijaitsevat ohjelma-alueella ja/tai joiden laillinen toimivalta ulottuu ohjelma-alueelle**. Tukea eivät voi hakea yksittäiset elinkeinonharjoittajat tai yksityishenkilöt.
- Avustusprosentti
  - **EU:n rahoitusosuus on kaikissa maissa 80%** tukikelpoisista kustannuksista (vaihteli edellisellä ohjelmakaudella, Suomen osalta silloin 75 %).
  - Tarvittava kansallinen rahoitus voi olla julkista tai yksityistä rahoitusta. Suomalaiset kumppanit voivat hakea valtion vastinrahoitusta kansallisen rahoitusosuutensa kattamiseen.
- Tarvittava hankekumppaneiden määrä on vähintään kaksi hankepartneria vähintään kahdesta ohjelma-alueen maasta.
- Seuraava hakukierros: 10.2.2022-31.3.2022

https://centralbaltic.eu/

INNOVATIVE BUSINESS DEVELOPMENT	IMPROVED ENVIRONMENT AND RESOURCE USE	IMPROVED EMPLOYMENT OPPORTUNITIES	IMPROVED PUBLIC SERVICES
1. MORE EXPORTS BY SMEs	3. JOINT CIRCULAR ECONOMY SOLUTIONS	6. IMPROVED EMPLOYMENT OPPORTUNITIES ON LABOUR MARKET	7. IMPROVED PUBLIC SERVICES AND SOLUTIONS FOR THE CITIZENS
2. MORE NEW SCALED-UP GROWTH COMPANIES	4. IMPROVED COASTAL AND MARINE ENVIRONMENT		
	5. DECREASED CO2 EMISSIONS		

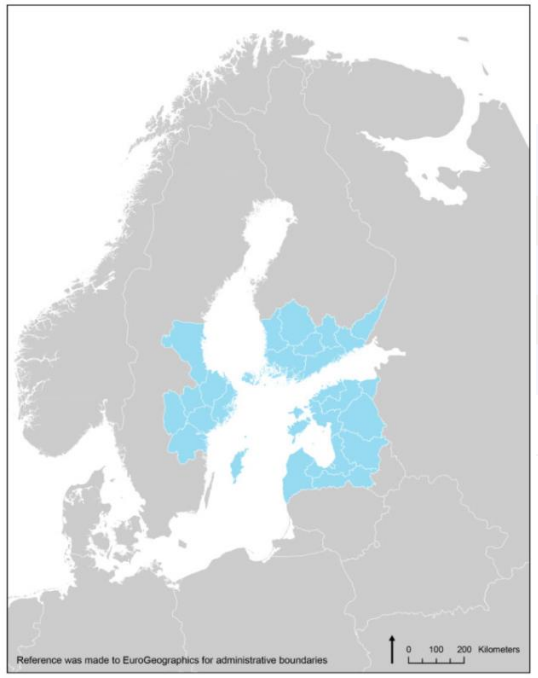

Call for applications	Launch of the call	Deadline of the call	Available funds (mEUR)
Call 1	10 February 2022	31 March, 2022	118
Call 2	spring 2023	spring 2023	59
Call 3	late 2024	late 2024	24
Call 4	late 2025	early 2026	12

Call calendar: updated in November 2021

Esimerkki EU:n erillisohjelmasta: Horizon Europe

Budjetista vähintään 35 prosenttia suunnataan ilmastotavoitteita ja vihreää siirtymää tukeviin toimiin….

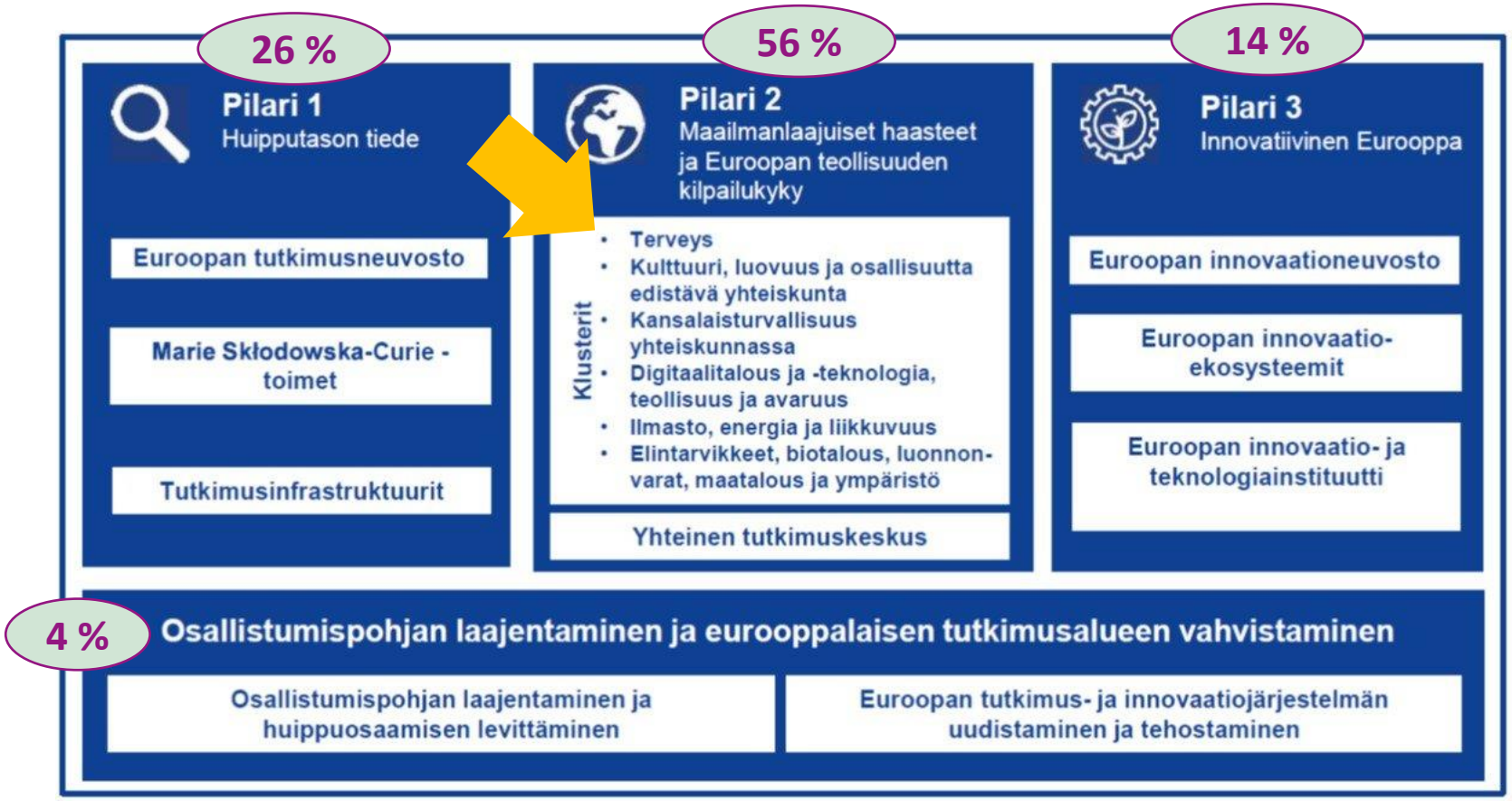

Lähteet: Business Finland, Euroopan komissio

Kokonaisbudjetti
95,5 mrd. €

Over 35%
of Horizon Europe **spending** will contribute to **climate objectives**

BUSINESS FINLANDIN VALMISTELURAHOITUS

a) Business Finland voi rahoittaa Horisontti Eurooppa -hankkeen **valmistelua osana muuta Business Finlandin rahoittamaa projektia**, jos esimerkiksi tavoitteena on laajentaa tai jatkaa Business Finlandin projektia kansainvälisen yhteistyön hankkeeksi.

b) **Varsinainen valmistelurahoitus** on tarkoitettu pk- ja midcap-yritysten hyödynnettäväksi, jos valmistelussa on iso, Suomelle merkittävä konsortiohanke ja suomalaiskumppan(e)ille on tulossa tavanomaista riviosallistujaa merkittävämpi rooli hankkeessa koordinaattorina ja/tai työpaketin vetäjänä. Tätä rahoitusta ei siten ole tarkoitettu hakemusvalmisteluun, silloin kun rahoitusta haetaan yksin.

www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/horisontti-eurooppa/hakijan-opas/horisontti-hankkeiden-valmistelurahoitus

Horizon Europen hankemuodot eli mitä toimintaa rahoitetaan

Research & Innovation Actions (RIA)
100%

Innovation Actions (IA)
70% / non-profit 100%

European Research Council (ERC)
100%

SME Funding EIC Accelerator
70% + blended finance

+25% flat-rate

Coordination and Support Actions (CSA)
100%

Marie Skłodowska-Curie (MSCA)
Up to 100%

Prizes

PCP/PPI
100%

CoFund
30% - 70%

PCP = Pre-Commercial Procurement
PPI = Public Procurement of Innovative solutions

Kesto & Rahoitus
- 4-12 M€
- 3-4 vuotta
- 70-100% jopa suurille yrityksille

Konsortio
- 6-12 osallistujaa
- 6-10 maasta
- 1 osallistuja toimii aina koordinaattorina

MISSIOT
Komissio on käynnistämässä viisi valittua missiota, jotka ovat uudenlainen toimintakonsepti Horizon-ohjelmassa. Missiot määrittävät osaltaan sitä mihin -ohjelman rahoitusta vuosina 2021-2027 käytetään.

https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/eu-missions-horizon-europe_en

Lähteet: Business Finland, Euroopan komissio

Vinkkejä

Hyvä ottaa huomioon

- Jos projektin varsinainen tekeminen on jo aloitettu, ei maksa vaivaa anoa rahaa jälkikäteen.
  - Yleensä (ei aina) toimenpiteet voi aloittaa omalla riskillä, kun rahoitushakemus on jätetty. Koskee myös hankintoja!
- Avustuksen osuus kehittämisprojektien kokonaiskustannuksista vaihtelee 50 prosentin molemmin puolin ja useimmiten se kohdistuu nimenomaan ulkopuolisten palvelujen hankintaan.
- Rahoittajat suhtautuvat eri tavoin ulkopuolisten asiantuntijapalvelujen kilpailutukseen.
  - Business Finland: Jos alle kansallisen hankintarajan (60 000 EUR), yritys voi yleensä itse nimetä haluamansa palveluntuottajan.
  - ELY-keskus: Vähintäänkin tarjoukset hyvä olla mukana hakemusvaiheessa.
- Hankkeiden koko vaihtelee rahoittajasta ja projektista riippuen (joskus vain taivas on rajana), mutta kokonaiskustannusten minimitasoksi voi kuitenkin haarukoida kymmenien tuhansien – ei tuhansien – eurojen kokoluokan.
  - Poikkeus: Business Finlandin innovaatioseteli ym. pienet instrumentit, säätiöiden apurahat ja avustukset, joukkorahoitus (sekä pieniä että isoja hankkeita), monet pohjoismaiset lähteet.
- Oman rahoitusosuuden järjestäminen - osoitettava uskottavasti, että omarahoitus on kunnossa - liiketoiminnasta hankittua rahaa tai lainaa, joka maksetaan liiketoiminnan tuotoilla, ei julkista tukea.
- Osattava varautua siihen, että avustukset maksetaan lähes poikkeuksetta jälkikäteen toteutuneiden kustannusten perusteella
  - Vrt. Business Finlandin laina, TEMPO-rahoitus
- Business Finland rinnastaa myös säätiöt ja yhdistykset pk-yrityksiin, jos hanke ei ole yleishyödyllinen vaan sen tarkoitus on kehittää liiketoimintaa. On kuitenkin varmistettava, ettei säätiössä ole annettu valtaa suurille toimijoille.
- Lähestulkoon kaikilla julkisilla rahoittajilla on sähköiset hakujärjestelmät.

FCG

Kotiläksyt ennen rahoituksen hakua

- **Liiketoimintasuunnitelma** kuntoon
- Peilaa hankeideaa bisneksen pitkän aikavälin päämääriin ja askeleisiin, joita tarvitaan päämäärien saavuttamiseksi.
  - Yksittäiselle projektille on helpompi saada vihreää valoa, jos sen pystyy kytkemään osaksi yrityksen **laajempaa kehityspolkua ja kasvutavoitetta**.
- Myös **projektiin osallistuvan tiimin** merkitys on tärkeä.
  - Kuvaa huolella omien ja ulkopuolisten asiantuntijoiden kokemusta ja osaamista.
- Osoita myös **rahoituksen vaikutus**: hanke toteutetaan nopeammin ja laajempana, tavoitteet korkeammalla.
- Ole yhteydessä rahoittajaan heti. kun hankeidea on jäsentynyt

Hyvä rahoitushakemus (rahoitusesitys)

- Ymmärrettävä, uskottava suunnitelma
  - Hankkeen arvioija ei välttämättä ole alan asiantuntija
  - **Ajattele lukijaa: 10 (tai 5) minuutin sääntö!**
- Selkeät tavoitteet, selkeä ”ansaintalogiikka”
  - Business approach: hyvä tuottopotentiaali siedettävällä odotusajalla ja riskillä (”tarjous, josta ei voi kieltäytyä”)
- Hyvät ja sitoutuneet yrittäjät/ kumppanit

Hyviä syitä kv-hankkeille..

- Korkeammat avustusprosentit
- Pääsy osaksi suurempia kokonaisuuksia ja markkinoita
  - Klusterit, reitit
- Yrityksille vähäriskinen tapa kansainvälistyä
  - Kansainväliset kumppaniverkostot
  - Myös ovien avaus ja asiakaskontaktit!
  - Alan kehityksen benchmarking ja kilpailijaseuranta
  - Ei keksitä pyörää uudelleen, ”fast copy”
- Polku kansainvälistymiseen
  - Organisaatiot ja ihmiset
  - Kv-osaajien kasvattaminen
- Tukea investointeihin muualtakin kuin kotimaasta (esim. pilotoinnit, useissa ohjelmissa mahdollista)
- Avustusmuotoista tukea myös lähellä markkinoita oleviin toimiin
- Useissa ohjelmissa mahdollisuus myös ennakkoon (avustuksesta)

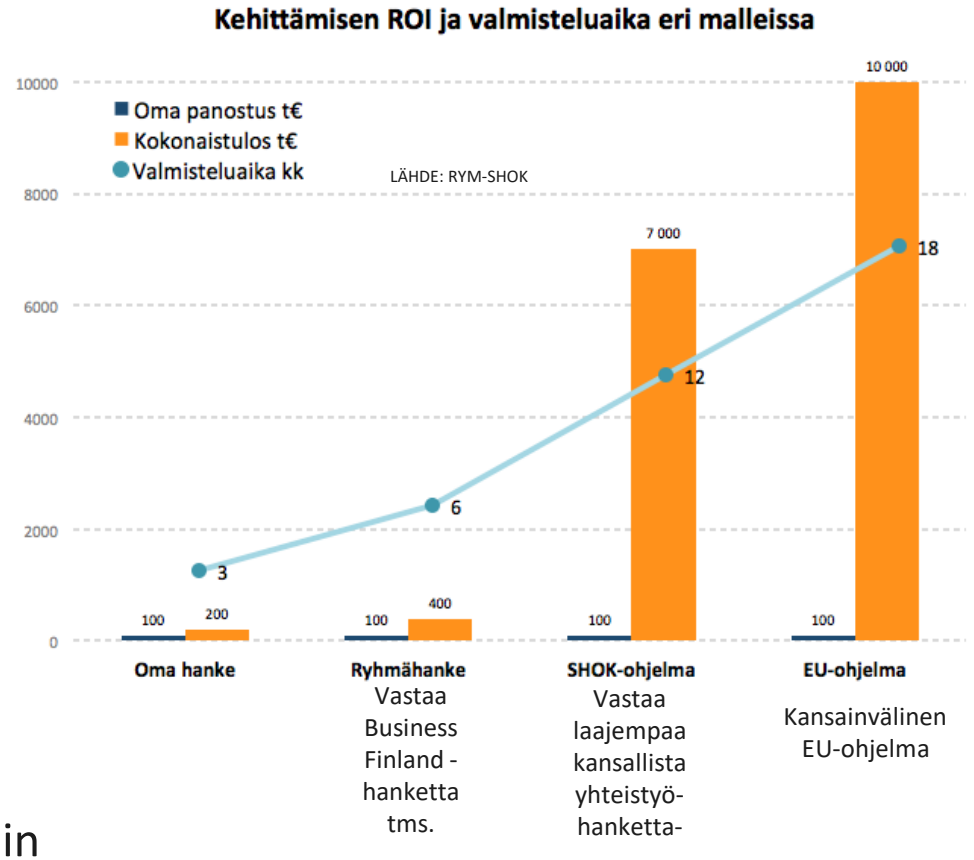

Linkkejä

Mistä apua?

- **ELY-keskus: ’Pk-yritysten rahoitus, kysy neuvoa asiantuntijalta’ -palvelu**
  - ELY-keskusten uusi valtakunnallinen neuvontapalvelu tarjoaa pk-yrityksille neuvontaa EU:n ohjelmakauden 2021-2027 rahoituksen hakemiseen. Lisäksi palvelussa analysoidaan yrityksen rahoitus- ja kehittämistarpeita ja neuvotaan asiakkaan tarpeen mukaisiin yrityspalveluihin.
  - Jos ELY-keskusten rahoitus- tai kehittämispalvelut eivät ole yritykselle sopiva vaihtoehto, voidaan yritys ohjata Business Finlandin, Finnveran, ulkoministeriön tai TE-toimiston yrityspalveluihin.
  - ➢ Puhelinneuvonta: arkisin kello 9-15 p. 0295 024 800
  - ➢ Lisäksi palvelukanavana on käytössä digitaalinen Team Finland -yhteydenottopyyntö (etenkin yritysten kansainvälistyminen). Yhteydenottopyyntöön vastataan viimeistään kahden työpäivän kuluessa. www.team-finland.fi/ota-yhteytta

- **Ladecin hyvä kooste rahoituspoluista:** https://www.ladec.fi/application/files/5616/1828/7446/LADEC_rahoituspolut-esite_FI-04-2021_web.pdf

- **Business Finland: kansallinen EU-rahoitusneuvontapalvelu**
  - Palvelu auttaa yrityksiä ja julkisia toimijoita aiempaa laajemmin EU-rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä
  - Keskittyy erityisesti kolmeen osa-alueeseen
    - TKI-toiminnan kannalta relevantit EU:n rahoitusohjelmat
    - EU:n rahoitusvälineet (ml. InvestEU)
    - Kansainväliset kehityspankkien rahoitusmahdollisuudet

  www.eurahoitusneuvonta.fi

Muita linkkejä

Elvytysrahoitus (Suomen kestävän kasvun ohjelma, RRF)

- Business Finlandin haut (erityisesti yrityksille): www.businessfinland.fi/kampanjasivut/suomen-kestavan-kasvun-ohjelma
- TEMin hallinnonalan haut (Business Finland ja muut): https://tem.fi/kestavan-kasvun-ohjelman-yritysrahoitushaut
- Ympäristöministeriö, Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma https://ym.fi/vahahiilinen-rakennettu-ymparisto

Kansainvälisten rahoituslaitosten hankkeet

- Etenkin kehityspankit ja EU:n kehitysyhteistyörahoitus: www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/kansainvaliset-rahoituslaitokset

Eurooppalaiset ohjelmat

- www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/ohjelmat/eurooppalaiset-ohjelmat

Erillisohjelmat ja -rahastot

- EU:n Funding & Tenders -portaalin kautta voi hakea tietoa erillisohjelmien ja –rahastojen avoinna olevista ja avautuvista hauista teemoittain: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/

De minimis – aina sitä kysytään…

- De minimis eli **vähämerkityksinen tuki** on yrityksille myönnettävää julkista tukea, joka voi olla rahoitusta tai muuta etuutta, esimerkiksi verohelpotus, korkotuki, osin tai kokonaan ilmainen koulutus tai muu palvelu, joka tarjotaan rajatulle yritysjoukolle.
- Yritys voi saada de minimis -tukea **enintään 200 000 euroa kuluvan ja kahden edellisen verovuoden aikan**a. Maantiekuljetusten alalla toimivalle yritykselle de minimis -tuki voi olla enintään 100 000 euroa.
- Suomessa de minimis -tukea myöntävät esimerkiksi Business Finland, Finnvera ja ELY-keskukset. Jokainen tukea myöntävä organisaatio ilmoittaa rahoituspäätöksessään de minimis -tuen määrän.
  - Yrityksen on itse seurattava saamansa de minimis -tuen määrää ja ilmoitettava siitä hakiessaan uutta tukea, jotta eri viranomaisten myöntämien de minimis -tukien yhteissumma ei ylitä tuen sallittua enimmäismäärää.
  - Konsernitasolla, samassa jäsenvaltiossa toimivaa emo- ja tytäryhtiötä käsitellään yhtenä yrityksenä, ja niiden saamat tuet lasketaan yhteen.
- De minimis –opas: https://www.tem.fi/files/42606/6_2015_de_minimistuki_30032015.pdf

https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/rahoitus/ohjeet-ehdot-ja-lomakkeet/tietoa-de-minimis--tuesta

KIITOS!

jaana.myllyluoma@fcg.fi
050 390 5765

www.fcg.fi/kestava-elinymparisto/elinvoima-ja-elinkeinot/hankekehitys-ja-rahoitus-fcg-grant-advisors